Gemeente Amsterdam

Aan: College van burgemeester en wethouders
Van: Team Public Affairs, Bestuurs- en Managementadvisering
Datum: 21 september 2021

Re: Ambtelijke Quick Scan Miljoenennota 2022

Geachte burgemeester en wethouders,

Vanmiddag presenteerde het demissionaire kabinet Rutte de Rijksbegroting 2022. Om desgewenst tijdig te kunnen ageren richting de Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen is er samen met de beleidsdirecties een eerste ambtelijke Quick Scan van de Miljoenennota 2022 (MJN 2022) gemaakt. De Quick Scan is toegevoegd aan dit memo. Een uitgebreidere ambtelijke analyse van de MJN 2022 volgt later deze week en wordt geagendeerd voor de collegevergadering van 28 september.

1. Samenvatting ambtelijke Quick Scan Miljoenennota 2022

Om het herstel in goede banen te leiden en gezien de vertraging in de kabinetsformatie is deze begroting beleidsrijker dan normaal voor een demissionair kabinet. Het demissionaire kabinet concludeert dat de economie boven verwachting goed (en snel) herstelt, een ontwikkeling die ook de komende jaren doorzet. Naar verwachting keert het BBP in het lopende derde kwartaal van 2021 terug naar het niveau van voor de coronacrisis. Hierdoor stijgen de Rijksuitgaven, wat een positief effect heeft op het gemeentefonds, en heeft het kabinet meer middelen ter beschikking om incidenteel maar ook structureel te investeren in een aantal urgente opgaven die niet langer kunnen wachten. Ook de staatsschuld valt dit jaar lager uit dan nog vorig jaar verwacht. Nederland blijft ook dit jaar onder de 60% schuld benchmark van de Europese Unie. Het begrotingstekort daalt komend jaar. In deze begroting richt het demissionaire kabinet haar aandacht op drie grote prioriteiten:

1. Investeringen in de woningbouw van meer dan €1 mld.
2. Investeringen in CO_2 emissies en de aanpak van klimaatverandering van €6,8 mld.
3. Lastenverlichting voor sociale minima, eenverdieners en gezinnen met €226 mln.

Veel van de aangekondigde extra investeringen zijn cruciaal voor het versterken van kansengelijkheid en het economisch herstel van Amsterdam. Uw college heeft zich de afgelopen maanden hard voor gemaakt voor onder andere extra investeringen in de woningbouw, klimaat, de rechtstaat en meer ruimte in het gemeentefonds. Hier is deels gehoor aan gegeven door het demissionaire kabinet. Echter zijn de opgaven van de stad vele malen groter dan de extra investeringen die nu worden gepleegd. Een aantal grote dossiers zoals de structurele investeringen in de jeugdzorg, in OV infrastructuur en kansengelijkheid zijn dan ook onderdeel van de formatie. Voor Amsterdam is het dan ook belangrijk om de begrotingsbehandelingen en financiële beschouwingen te benutten om uw prioriteiten onder de aandacht te brengen.

2. Kerncijfers begroting: groei, investeringen, uitgaven

Macro-economisch

- Economische groei 2021: +3,9 % (voorspeld in de MJN 2021 voor 2021: -5%)
- Economische groei 2022: +3,5%
- Werkloosheid 2021: 3,4% (was MJN 2021: 5,9%)
- Werkloosheid 2022: 3,5% (een stijging ondanks het feit dat er meer banen zijn dan personeel)

Begrotingssaldo

- Inkomsten Rijk 2021: € 334,1 mld. (was in 2020 €293,0 mld.)
- Uitgaven Rijk: € 353 mld. (was 2021 €336,6 mld.)
- Begrotingstekort 2021: € -5,4% BBP en 2022: -2,3% BBP
- Overheidsschuld 2021: 57,8% BBP (was voorspeld in MJN 2021 voor 2021 61% BBP)
- Overheidsschuld 2022: 55,4%BBP

Top 5 uitgaven van het Rijk in 2022

1. Sociale Zekerheid- €94,6 mld. *(was MJN 2021 €97,8 mld.)*
2. Zorg - €93,0 mld. *(was MJN 2021 €86,7 mld.)*
3. Onderwijs, Cultuur en Wetenschap- €44,3 mld. *(was MJN 2021 €40,0 mld.)*
4. Gemeentefonds, Provinciefonds en BTW Compensatiefonds- €38,8 mld. *(was MJN 2021 €35,7 mld.)*
5. Buitenlandse Zaken/Internationale Samenwerking-€15,1 mld. *(was MJN 2021 €14,1 mld.)*

3. Samenvatting Quick Scan begroting ten aanzien van de prioritaire thema's van Amsterdam

a) Openbare Orde en Veiligheid

Het demissionair kabinet stelt €524 miljoen extra beschikbaar voor de brede aanpak ondermijnende criminaliteit, waarvan 154 miljoen naar bescherming en veiligheid gaat en 370 naar ondermijning. De onderverdeling van de intensivering van €370 miljoen is niet opgenomen. De beleidsfocus voor deze onderverdeling zal liggen op: de aanpak criminele geldstromen, aanpak mainports, lokale aanpak voorkomen criminele aanwas, versterken reclassering en zorg en veiligheid in de wijk, versterken regionale aanpak, handhaving op lachgas en designerdrugs, versterking internationale aanpak en tot slot versterking in van de keten (politie, OM, rechtspraak, FIOD, Douane, etc.).

b) Zorg

Op dit thema zijn geen grote beleidswijzigingen aangekondigd. Het kabinet trekt zoals eerder dit jaar afgesproken tussen Rijk en de VNG €1,3 mld. extra uit in 2022 ter compensatie van de bestaande tekorten in de jeugdzorg. Vanaf 2023 is de jeugdzorg niet structureel bekostigd. Opvallend is dat de zogenaamde 'Blokhuismiddelen' voor de aanpak van dakloosheid niet gereserveerd staan, net zoals een mogelijke compensatie voor het abonnementstarief. Wel is het demissionaire kabinet voornemens meer in te zetten op gezondheidspreventie, echter hier is geen concreet beleid voor aangekondigd. Tot slot worden en plannen aangekondigd om ons land beter voor te bereiden op een nieuwe gezondheidscrisis.

c) Werk, participatie, inkomen

Het kabinet herhaalt belangrijke ontwikkelingen van het afgelopen jaar, maar laat de echte keuzes aan een nieuw kabinet. Het demissionaire kabinet gaat o.a. in op leven lang

ontwikkelen, het aanvullend sociaal pakket n.a.v. corona-herstel en de verbeteringen die nodig zijn in wet- en regelgeving met het oog op de menselijke maat.

d) Onderwijs
De onderwijsbegroting bevat geen beleidswijzigingen, behalve extra middelen voor ventilatie. Het demissionaire kabinet continueert de inzet van het Nationaal Programma Onderwijs. Alle andere onderwijs thema's zijn onderdeel van de formatie.

e) Wonen
Het kabinet investeert €1 mld. extra in de woningbouwimpuls verspreid over 10 jaar. Dit komt neer op een bedrag van jaarlijks €100 mln. Dit lijkt een groot bedrag, echter behelsde de vorige woningbouwimpuls een vergelijkbare investering verspreid over slechts 2 jaar. Daarnaast zijn er (reeds bekende) maatregelen en investeringen genomen om de sociale huur te bevriezen en de woningvoorraad verder te verduurzamen.

f) Mobiliteit/ bereikbaarheid
Het Infrastructuurfonds gaat per 2022 over in het Mobiliteitsfonds. De budgetbehoefte voor rijksinfrastructuur ligt gemiddeld €1 mld. hoger per jaar dan het beschikbare budget. Er wordt in 2023 €300 mln. extra naar voren gehaald voor beheer en onderhoud. Voor de trein dreigt na 2025 ook een structureel tekort van €200 mln. per jaar. De beschikbaarheidsvergoedingen voor OV bedrijven zijn verlengd tot en met september 2022 (in totaal €140 mln.) Belangrijk voor Amsterdam zijn de middelen (€1,5 mld.) die zijn gereserveerd in het Nationaal Groeifonds voor het doortrekken van de Noord/Zuidlijn, waarover in 2022 duidelijkheid komt of er aan de voorwaarden van de reservering is voldaan.

g) Zuidasdok
De opgenomen bijdragen voor Zuidasdok zijn conform de meest recente halfjaarrapportage van juni 2021 waarin het tekort voor Zuidasdok werd becijferd op €1,2 mld. In de begroting wordt hierover geen melding gemaakt of aangegeven of er extra middelen zijn voor eventuele dekking van het tekort. Er wordt slechts melding gemaakt van stijging van de uitgaven. Om verdere vertraging van het project te voorkomen, dienen er snel bestuurlijke afspraken gemaakt te worden over het financieringstekort.

h) Groeifonds
Het beleid ten aanzien van het Nationaal Groeifonds (NGF) is ongewijzigd. Tot 2025 zit er een totaal bedrag van €20 mld. in het fonds. In de eerste ronde is €1,5 mld. gereserveerd voor het verlengen van de Noord/Zuidlijn. Het besluit over de definitieve toekenning hiervan vindt plaats in januari 2022. De schaalsprong OV MRA is opgenomen in een overzicht van alle reserveringen die in de eerste ronde voor projecten zijn gedaan.

i) Klimaat en duurzaamheid
Verreweg de grootste nieuwe investering die dit kabinet doet betreft €6,8 mld. voor klimaatmaatregelen. Een deel hiervan is nodig voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. Het pakket is met name bedoeld om uitvoering te geven aan het Urgenda-vonnis en het realiseren van de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050. Het is echter nog niet volledig duidelijk hoe het betreffende bedrag besteed gaat worden. Verder worden er weinig nieuwe maatregelen aangekondigd.

j) Gemeentefinanciën

De middelen in het gemeentefonds stijgen de komende jaren. Dit houdt verband met de stijging van de Rijksuitgaven. In 2022 stijgt het accres met 5% wat neerkomt op een bedrag van rond €1,5 mld. extra. Daarnaast wordt de opschalingskorting ook in 2022 bevroren wat een extra bedrag van €270 mld. oplevert. Dit levert tijdelijk extra financiële ruimte op die nodig is voor het sociale en economische herstel van gemeenten.

k) *Cultuur*

In de begroting wordt een mogelijk herstelplan voor de cultuursector benoemd. Door de coronacrisis is deze sector bovengemiddeld zwaar geraakt met een geschat verlies van €2,8 mld. Met de stop van de noodsteun kunnen delen van de sector alsnog omvallen, dus een integraal landelijk herstelplan is zo spoedig mogelijk nodig.

4. Andere relevante thema's

- ***Coronamaatregelen***
  Na een periode van circa anderhalf jaar eindigt per 1 oktober 2021 het generieke deel van het steunpakket. Dit betekent dat de regelingen NOW, TVL, Tozo, TONK en diverse fiscale maatregelen aflopen. Om de overgang naar de nieuwe structurele situatie te faciliteren, blijven nog een aantal ondersteunende regelingen van kracht, waaronder steunmaatregelen uit het aanvullend sociaal pakket. Deze zijn o.a. bedoeld om de dynamiek op de arbeidsmarkt te bevorderen.

- ***Stikstof***
  Om de stikstofneerslag te beperken, het natuurherstel te bevorderen en de woningbouw mogelijk te maken heeft het kabinet vorig jaar € 5 mld. uitgetrokken tot 2030. Deze inzet blijft ongewijzigd. Om de natuur te versterken en vergunningverlening op gang te houden, is op termijn extra inzet nodig volgens het ministerie van LNV.

- ***Schiphol***
  Met betrekking tot Schiphol/luchtvaart is in de Miljoenennota geen sprake van mutaties. Op landelijk niveau zijn dit jaar stappen gezet met de introductie van een Nederlandse vliegbelasting. De overheid beoogt met incidentele klimaatsubsidies de duurzame ontwikkeling van de luchtvaart te versterken. Met investeringen in schone energie en o.a. technologische innovaties wordt een impuls gegeven aan de transitie naar een toekomstbestendige duurzame luchthaven-infrastructuur in Nederland.

De rest van dit document vindt u een Quick Scan van de Miljoenennota 2022 onderverdeeld in de volgende thema's:

1. Wonen
2. Klimaat
3. Openbare Orde en Veiligheid
4. Werk en Inkomen
5. Het Nationaalplan Groeifonds en Economische Zaken
6. Onderwijs
7. Zorg
8. Mobiliteit en infrastructuur
9. Gemeentefinanciën
10. Cultuur

1 Wonen

1. **Beleidsthema**

Subsidiering woningbouw / woningbouwimpuls

2. **Begroting**
   VII Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, artikel 3 woningmarkt

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   Het Rijk stelt de komende 10 jaar €100 miljoen per jaar beschikbaar om woningbouw extra te stimuleren. Dit was reeds via de media bekend. De condities waarbinnen dit moet gebeuren zijn echter nog onduidelijk.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   Amsterdam neemt deel aan de tranches voor rijksbijdragen om woningbouw te versnellen en is voor haar locaties afhankelijk van deze rijksbijdragen. De impact van dit extra geld is nog onduidelijk.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   € 100 miljoen per jaar om woningbouw te versnellen is onvoldoende. Ter vergelijking; de eerdere woningbouwimpuls behelsde een investering van ruim € 1 miljard verspreid over een periode van slechts 2 jaar.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   Het Rijk stimuleert door subsidieregelingen extra woningbouw voor aandachtsgroepen. Deze bedragen waren afkomstig uit de middelen voor de Woningbouwimpuls. Specifiek voor ouderen is er in 2022 € 20 miljoen beschikbaar en komt er € 10 miljoen beschikbaar voor kwetsbare groepen (per jaar tot 2025). Het is nog onduidelijk in welke mate dit nieuw geld is, of eerder toegezegd.

1. **Beleidsthema**

Woningmarkt (Sociale huurwoningen/gereguleerde sector/ Koopsector)

2. **Begroting**
   VII Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, artikel 3 woningmarkt

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   - **Compensatie huurbevriezing:** Ter compensatie van de huurbevriezing per 1 juli 2021 in de gereguleerde huursector voert het Rijk een tariefsverlaging door op de verhuurderheffing, a 180 miljoen, voor corporaties/grote verhuurders en komt zij de kleine verhuurders tegemoet met subsidieregeling gericht op verduurzaming en onderhoud. Eerder had de minister al 150 miljoen geregeld. In deze MJN is de laatste 30 miljoen gevonden, waardoor de huurbevriezing budgetneutraal is voor de corporaties.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - **Compensatie huurbevriezing:** Als gevolg van de coronacrisis waren huurmaatregelen nodig en het Rijk compenseert verhuurders voor de lagere opbrengsten. Dit om te voorkomen dat investeringen niet meer uitgevoerd kunnen worden. Amsterdam heeft daarom samen met corporaties gepleit voor compensatie. Het Rijk voert dit nu uit. De huurbevriezing heeft echter ook financiële consequenties voor gemeenten in het geval dat zij zelf woningen of woonwagens verhuren. Dit is het geval voor Amsterdam. De impact voor de gemeente en of de gemeente in aanmerking komt voor compensatie is onduidelijk.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   - **Compensatie huurbevriezing:** Duidelijkheid of de compensatie ook geldt voor het woningen/woonwagens in eigendom van gemeenten.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   Herhaling van eerder doorgevoerde en/of aangekondigde maatregelen en conclusies zoals:
   - De maximering van de huurstijging in de vrije huursector voor de komende drie jaar op inflatie +1%-punt
   - Het kabinet komt met een wetsvoorstel goed verhuurderschap om een verhuurdervergunning mogelijk te maken waarmee malafide verhuurders aangepakt kunnen worden. Amsterdam heeft reeds gereageerd op de consultatie.
   - Corporaties hebben onvoldoende geld om grote nieuwbouw- en verduurzamingsopgaven geheel op te pakken. Een nieuw kabinet moet keuzes maken om de balans te herstellen.
   - Corporaties en andere aanbieders van woningen met verkoop onder voorwaarden worden vrijgesteld van de overdrachtsbelasting.

1. **Beleidsthema**

Verduurzaming bestaande woningvoorraad

2. **Begroting**
   VII Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, artikel 3 woningmarkt

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   - Het Rijk communiceert dat zij van 2022 tot en met 2024:
     € 288 miljoen aan subsidies beschikbaar stellen voor hybride warmtepompen in woningen.
     € 514 miljoen voor de isolatie van huur- en koopwoningen
   - Om opschaling bij verduurzaming van woningen te bevorderen met het oog op kostenreductie, is de Renovatieversneller opgezet in 2020. De Renovatieversneller bestaat uit een zesjarig ondersteuningsprogramma (€ 30 mln.) en een vierjarige subsidieregeling (€ 100 mln.). Een aangepaste regeling zal in 2022 worden opengesteld.
   - De Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH) is bedoeld voor de versnelling en opschaling van de aansluiting van huurwoningen op warmtenetten. Vanaf 1 oktober 2021 kunnen ook gemengde VvE's een aanvraag indienen, zodat subsidiëring van warmtenetaansluitingen ook voor deze groep beschikbaar, vindbaar en gelijkwaardig (aan verhuurders) is. Voor corporaties en particuliere verhuurders worden warmtenet-projecten gestimuleerd, omdat ook de elektrische kookvoorziening subsidiabel is en indieners meer vrijheid hebben om activiteiten (zoals de installatie van een individuele afleverset) zelf op te pakken in plaats van het warmtebedrijf dit te laten doen.
   - Het Ministerie van BZK werkt aan de subsidieregeling voor verduurzaming en onderhoud door verhuurders, waarvoor structureel € 40 mln. per jaar beschikbaar is. Het streven is om deze regeling per 1 januari 2022 in werking te laten treden en bestaat tot 2025 (totaal € 160 miljoen).
   - Het Nationaal Warmtefonds biedt met budget van het Rijk en private geldverstrekkers langjarige financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden aan voor alle woningeigenaren en voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's) die hun woningen verduurzamen. Het Warmtefonds biedt sinds de zomer van 2021 ook de Energiebespaarhypotheek aan voor woningeigenaren zonder leenruimte

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   N.t.b.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   N.t.b.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   N.v.t.

2 Klimaat & Duurzaamheid

1. **Beleidsthema**

Klimaat & Energie (EZK, BZK), Circulaire Economie (EZK, BZK, I&W, Fin) en Groen & Gezond (I&W, LNV)

2. **Begroting**
   XIII Economische Zaken en Klimaat
   VII Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
   XII Infrastructuur en Waterstaat
   XIV Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
   Miljoenennota

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   Klimaat en Energie
   - Verreweg de grootste nieuwe investering die dit kabinet doet betreft €6,8 mld. voor klimaatmaatregelen. Dit was reeds via de media bekend. Een deel hiervan is nodig voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. Het pakket is met name bedoeld om uitvoering te geven aan het Urgenda-vonnis en het realiseren van de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050.
   - Voor een deel gaan deze middelen naar de SDE++ regeling (€3 mld. extra). Echter zal de besteding van de overige middelen pas later worden uitgewerkt.
   - Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten wordt €72,5 mln. toegevoegd aan de begroting van BZK als overbrugging voor de uitvoeringskosten van decentrale overheden. Het gaat onder andere om kosten voor de Regionale Energiestrategieën (RES), uitrol van laadpalen, energieloketten, opstellen van transitievisie warmte en uitvoeringsplannen (wijkgerichte aanpak).

   Circulaire Economie
   - Er worden weinig nieuwe voorstellen gedaan op het gebied van circulaire economie. De regering laat besluitvorming aan een nieuw kabinet. Er wordt wel gerefereerd aan de voorbereiding van een CE-wet en omvormen landelijk afvalbeheerplan tot een circulair materialenplan. Besluitvorming hiervoor ligt bij een nieuw kabinet.

   Groen en gezond
   - Het ambitieniveau voor klimaatadaptatie is afhankelijk van een nieuw kabinet.
   - Er zijn weinig concrete voorstellen voor omschakeling naar kringlooplandbouw en korte ketens.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - De impact van de begroting is onduidelijk, omdat er duidelijkheid ontbreekt over hoe de extra middelen voor klimaat besteed zullen worden en hoe structureel deze zijn. De extra middelen voor uitvoeringskosten van het klimaatbeleid zijn wel positief voor Amsterdam.
   - Veel besluitvorming wordt vooruit geschoven naar een volgend kabinet of nog niet nader gespecificeerd. Dit leidt tot onwenselijke vertraging bij opgaven met enorme urgentie.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**

- Er dient duidelijkheid te komen over de besteding van de klimaatgelden, waarbij ook aandacht is voor voldoende middelen voor gemeenten voor de uitvoering van het klimaatakkoord.
- We zijn blij met de extra toezegging van €6,8 mld. voor klimaat van het demissionaire kabinet. Maar met alleen subsidies als beleidsinstrument zal de impact op CO_2-reductie beperkt zijn. Extra heffingen, belastingen en het beperken van vrijstellingen zijn nodig om deze doelen te halen.
- In termen van CO_2-reductie zouden grote stappen gezet kunnen worden als er ook de belastingen, heffingen en uitfasering van vrijstellingen geïntroduceerd worden die gedragsverandering helpen aanmoedigen. Zonder deze 'stok' zullen de extra uitgaven zeer beperkt effect sorteren.
- Investeringen, waaronder uit het Groeifonds, zouden moeten bijdragen aan versnellen van de circulaire economie en hervormen van de woningmarkt (zoals inclusief verduurzamen woningen).
- Er heerst een enorme uitdaging op het gebied van de arbeidsmarkt en de klimaattransitie. Het tekort aan technisch geschoold personeel is er al jaren, maar zal randvoorwaardelijk worden om de transitie te kunnen uitvoeren. Wij lezen niets terug van de plannen van het kabinet ten aanzien van omscholing en bijscholing voor met name technisch personeel.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke?**
   - De Europese Commissie heeft in 2021 vooralsnog geen landen specifieke aanbevelingen gedaan voor het beleid op het gebied van klimaat en energie.
   - Om walstroom komende jaren een impuls te geven, en daarmee de uitstoot van CO_2 en stikstof in havens te reduceren, reserveert het kabinet €150 mln. extra.

3 Openbare orde en veiligheid

1. **Beleidsthema**

Aanpak ondermijning, Prostitutie en Mensenhandel

2. **Begroting**
   Begroting J&V IV p. 11-12, 59, 67, 70 (eerste alinea), 168
   Begroting van Justitie en Veiligheid IV Prostitutie: p. 20, 61, 65, 164, Mensenhandel p..19
   Begroting FIN p. 13 en 16
   Begroting BZK, p. 29

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   Aanpak ondermijning/ zware criminaliteit:
   - **Algemeen**: Het kabinet stelt 524 miljoen extra beschikbaar voor de brede aanpak ondermijnende criminaliteit, waarvan 154 miljoen naar bescherming en veiligheid gaat en 370 naar ondermijning.
   - Voor de **brede aanpak ondermijning** is voor 2022 € 150 mln structureel beschikbaar waarvan € 55 mln wordt besteed aan het Stelsel Bewaken en Beveiligen, € 93 mln voor de werkzaamheden en oprichting Multidisciplinair Interventieteam en € 10 mln incidenteel voor de lokale en regionale aanpak ondermijning
   - **RIEC Amsterdam-Amstelland** ontvangt de structurele bijdrage van € 853.000 en heeft in de programmaperiode 2019-2022 € 10,3 mln ontvangen.
   - Versterking analyse en intelligencecapaciteit in RIEC-LIEC verband structureel € 10 mln.
   - Betere vergoeding van de **sociale advocatuur** trekt het Rijk in 2022 € 154 mln uit.
   - Min Fin gaat in 2022 het **UBO-register** door ontwikkelen voor vergroting transparantie van de uiteindelijke belanghebbenden.
   - Min Fin en J&V zullen gezamenlijk verder werken aan een integer en stabiel systeem op basis van de **Wet Financieel Toezicht en de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering.**
   - De Douane zal in 2022 het aantal medewerkers binnen het MIT uitbreiden.
   - Voor de versterking van veiligheid- en inlichtingendiensten is er extra geld vrijgemaakt.

   Prostitutie en mensenhandel:
   - Structurele investering van € 3 mln voor **regionaal uitstapplan prostituees**. Over incidentele extra investering van 1mln vindt nog extra besluitvorming plaats.
   - In 2022 wordt het programma **Samen tegen mensenhandel** gecontinueerd en er wordt ingezet op drie thema's: kwetsbare jongeren beschermen, mensenhandel stevig online aanpakken en klanten aanspreken op hun verantwoordelijkheid bij het afnemen van seksuele diensten.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - *Aanpak ondermijning:* De maatregelen dragen bij aan de Amsterdamse aanpak ondermijning.
   - *Prostitutie*: De maatregelen dragen bij aan het tegengaan van gedwongen prostitutie en het versterken van de (maatschappelijke) positie van sekswerkers.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   - De regionale en lokale aanpak ondermijning ontvangen voor 2022 € 10 mln incidenteel geld. De oproep en de lobby is steeds geweest om structureel meer geld vrij te maken voor de regionale en lokale aanpak van ondermijning.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen tav inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   - Op 1 januari 2022 treedt het initiatiefwetsvoorstel 'strafbaarstelling misbruik van prostitué(e)s die slachtoffer van mensenhandel zijn' in werking. Wetsvoorstel Wet Regulering Sekswerk (WRS) moet nog behandeld worden door Tweede Kamer.

1. **Beleidsthema**

Politie, Justitie en Rechtspraak

2. **Begroting**

Rijksbegroting IV Justitie en Veiligheid, 27, 43, 45
3.5 Artikel 36. Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid
Begroting en beheerplan politie 2022-2026

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**

Politie:

- Het demissionaire kabinet heeft structurele middelen beschikbaar gesteld voor het brede offensief tegen georganiseerde criminaliteit en een intensivering van €154 mln. in 2022 naar €64 mln. structureel in 2025 ten behoeve van beschermen en beveiligen, waaronder extra capaciteit voor politie. Exacte bedragen voor de politie zijn hier niet aan gekoppeld.
- De politie moet in haar werk verbinden en benaderbaar zijn, er is meer diversiteit nodig evenals bewustwording en gedragsverandering in alle lagen van de politieorganisatie. De politie zal zich de komende periode focussen op drie terreinen:
  - de positie van de politie in de samenleving;
  - de toerusting van de politieorganisatie;
  - de ontwikkeling van de taakuitvoering en het werkaanbod. De sterke verbinding met de wijk is en blijft een pijler van de politie - ook als het gaat om ondermijnende criminaliteit.
- In 2022 bouwt de politie verder aan het korps. De politie realiseert de 'houtskoolschets opsporing' en de 'ontwikkelagenda's intelligence en opsporing'.
- Bevoegdheden voor handhaven van de openbare orde worden aangepast.

Gegevensuitwisseling in de keten:

- Er worden verschillende heldere wettelijke kaders voorbereid, bijvoorbeeld voor gegevensuitwisseling voor een effectievere samenwerking tussen de vele organisaties in de domeinen van recht en veiligheid.

Online orde en veiligheid

- Het kabinet kondigt een 'bezinning' aan op de bestuurlijke rol en bevoegdheden van burgemeesters in online monitoring en handhaving (incl. samenwerking met politie, jeugdwerk en buurtbewoners).
- In 2022 worden regulerende maatregelen verkent die providers en platforms verplichten tot de zorg voor een veilige online omgeving.

Crisisorganisatie

- Aanpassing van wet- en regelgeving en bevoegdheden, met een sterkere regierol van de minister van J&V. Er komt een 'integraal wettelijk kader' voor crisisbeheersing en brandweerzorg (n.a.v. o.a. rapport Evaluatiecommissie veiligheidsregio's en na evaluatie crisisaanpak COVID-19).

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**

- *Politie:* In Amsterdam zullen we niet direct hiervan positieve effecten merken (politie op straat). De begroting geeft geen inzicht in extra (wijk)agenten voor het gebiedsgebonden politiewerk.

- *Online orde en veiligheid:* Dit kan een bijdrage leveren aan het krijgen van meer grip op online onrust en daarmee voorkomen dat dit tot uiting komt in openbare ruimte, maar brengt ook privacyvraagstukken met zich mee (in welke mate wil een gemeente inwoners monitoren). Rol- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen politie en gemeente moet scherp zijn (elkaar versterken en of aanvullen).
- *Crisisorganisatie:* Er heerst het risico dat beleid verder van lokale realiteit en praktijk komt te staan. Van belang dat gemeenten/VRAA's invloed houden op beleid en regie houden op lokale/regionale crisisbeheersing.

5. Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam

- De lobby voor netto meer politiecapaciteit (in gezamenlijkheid met de hele keten) moet onverkort worden voortgezet. Er is minstens €1 mld. nodig om de rechtstaat te versterken.

6. Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke?

- Een nieuwe gegevenswet voor het politie- en justitiedomein is aangekondigd. Een wet die ruimte biedt én grenzen stelt bij het toepassen van nieuwe technologieën én waarborgen biedt om de persoonlijke levenssfeer te beschermen.

1. **Beleidsthema**

DJI (Detentie), Forensische Zorg, Jeugdcriminaliteit, Seksuele Intimidatie en seksueel geweld

2. **Begroting**
   VI Justitie en Veiligheid, pag. 13, 14, 15, 20
   XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport, pag. 71

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   - DJI: Er wordt structureel €17 mln. aan het budget van DJI toegevoegd om de bestaande capaciteit bij de JJI's te verhogen. Het budget van DJI wordt structureel verhoogd met in totaal € 154 mln. Het gaat daarbij om € 17 mln. voor het gevangeniswezen.
   - Forensische Zorg: Om te kunnen voorzien in de stijgende behoefte aan capaciteit is in 2021 € 95 mln. structureel aan het budget voor forensische zorg toegevoegd. In 2022 stijgt het beschikbare budget voor forensische zorg met nog eens € 25 mln.
   - Jeugdcriminaliteit: In 2022 een tweesporenbeleid: 1) verharding bij (groepen) jonge delinquenten nader duiden en inzicht krijgen in hotspots waar deze jongeren actief zijn, en 2) preventieve en repressieve interventies stimuleren en (door)ontwikkelen voor de aanpak van potentiële doorgroeiers.
   - Aanpak ernstige vorm van criminaliteit: In 2022 zet J&V in op de aanpak (risicofactoren) van ernstige vormen van (gewelds)criminaliteit in den brede (waaronder overvallen, ram- en plofkraken, steekincidenten, straatroof, cyber- en drugsdelicten). Samenwerken met andere departementen en gemeenten op het gebied van innovatie, preventie, onderzoek en het terugdringen van recidive door het bieden van perspectief staan hierbij centraal.
   - Wapenbezit bij jeugd: In 2022 bereidt het Rijk de voorgestelde maatregelen voor om ouders juridisch meer aan te spreken op het strafbare gedrag van hun kind, zodat bij een positief besluit deze maatregelen sneller kunnen worden ingevoerd.
   - Seksueel geweld: De Wet Seksuele Misdrijven wordt in 2022 verder behandeld. Er is €7,7 mln. beschikbaar voor Specifieke uitkeringen (SPUK's) aan gemeenten in het kader van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - DJI: Dit is positief nieuws, maar het is nog onbekend waar dit landt. Daarnaast is het onduidelijk of dit twee keer €17 mln. is of dat het om dezelfde €17 mln. gaat.
   - Forensische Zorg: Dit is op zich positief nieuws, maar er heerst onduidelijkheid of het bij TBS, ambulant en/of beschermd wonen landt.
   - Wapenbezit bij jeugd: De focus ligt wel erg op ouders. Amsterdam vindt dat ouders, overheid, bedrijfsleven en andere partijen gezamenlijk aan de lat staan. Beleid lijkt eenzijdig gericht op harde maatregelen waarmee je gezinnen die toch al kwetsbaar zijn extra raakt en dieper in de problemen brengt.
   - Jeugdcriminaliteit: Er zijn geen bedragen genoemd. Er werd wel ingegaan op beleid, maar geen opvallende wijzigingen.
   - Seksuele intimidatie en geweld: Er is te weinig aandacht voor preventie. Dit is zorgelijk in het kader van prioritering van de problematiek en het helpen van de doelgroep.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam?**

- DJI: In Amsterdam is een tweede locatie voor jeugddetentie nodig. We hebben nu de kleinschalige voorziening voor de jeugd (vernieuwend concept, waarbij jeugd gedetineerd zit maar wel de positieve aspecten van de eigen leefomgeving houdt, zoals familie dichtbij, school, werk). We willen graag een tweede KV openen en hiervoor zijn financiële middelen nodig.
- Forensische Zorg: Voor Amsterdam is het tekort aan locaties en personeel een beperkende factor voor de nodige uitbreiding van capaciteit. Belangrijk dat hiermee rekening wordt gehouden bij inzet van extra budget.
- Jeugdcriminaliteit: Boter bij de vis: extra geld is nodig.
- Seksuele intimidatie en seksueel geweld: In Amsterdam heerst de zorg dat de nieuwe wet niet op korte termijn voor verbetering zorgt.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   - Voor veilige terugkeer uit detentie intensiveert het Rijk in 2022 de regionale samenwerking en netwerkvorming van gemeenten en reclassering rond een penitentiaire inrichting (PI). Daarbij lost het Rijk landelijke knelpunten op die re-integratie in de weg staan (pagina 12). Dit doen we in Amsterdam al heel goed.
   - Seksuele intimidatie en seksueel geweld: Preventie straatintimidatie mist. Überhaupt is er weinig aandacht voor preventie van seksueel geweld bij in de verschillende begrotingen.

4 Werk en Inkomen

1. **Beleidsthema**

WPI

2. **Begroting**
Rijksbegroting XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Paragraaf 2.1.1 Richting een toekomstbestendige arbeidsmarkt (vanaf pagina 11)
Paragraaf 2.2.2 Kansen voor iedereen (vanaf pagina 15)
Paragraaf 2.2.3. Passende balans dienstverlening en handhaving (vanaf pagina 17)

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
Arbeidsmarkt

a. Het kabinet verwijst naar het advies van de Commissie Regulering van Werk (*commissie Borstlap*). Het kabinet deelt op hoofdlijnen de analyse van het rapport, maar moet de volgende grote stap aan het nieuw te vormen kabinet laten. Dit kabinet treft de nodige voorbereidingen en geeft uitvoering aan reeds ingezet beleid. Hier hoort ook de besluitvorming over de positie van zelfstandigen op de arbeidsmarkt bij.
b. Het kabinet benoemt dat de coronacrisis het belang van leven lang ontwikkelen heeft onderstreept. Onder andere daarvoor is ook in 2022 het STAP-budget voor individuele scholing weer beschikbaar. Werkenden en niet-werkenden kunnen vanaf 1 maart 2022 tot € 1.000 aanvragen voor een scholingsactiviteit. Daarnaast loopt ook in 2022 het crisispakket NL Leert Door en is er in 2022 wederom € 49 miljoen beschikbaar vanuit de subsidieregeling leren en ontwikkelen in het MKB (SLIM-regeling).

Kansen voor iedereen

c. Breed offensief: dit is een pakket maatregelen gericht op het verhogen van de kans op werk van mensen met een arbeidsbeperking. Naar verwachting behandelt de Tweede Kamer het wetsvoorstel dat hiertoe is ingediend na het aantreden van een nieuw kabinet. Vanaf 2022 wordt wel de wijziging ingevoerd dat gemeenten de middelen voor loonkostensubsidies ontvangen op basis van realisaties.
d. **Aanvullend sociaal pakket:**
    - Tijdens de crisis konden mensen aanspraak maken op passende begeleiding bij het zoeken naar werk of nieuwe bedrijfsactiviteiten en inkomen. Het kabinet heeft dat mogelijk gemaakt met een aanvullend sociaal pakket. Onderdelen van dit pakket zijn inkomensondersteuning, intensieve ondersteuning en goede begeleiding naar werk, scholing en ontwikkeling, de aanpak van jeugdwerkloosheid en de bestrijding van armoede en schulden.
    - Hierbij is o.a. ingezet op regionale mobiliteitsteams, armoedebestrijding en aanpak jeugdwerkloosheid en extra middelen voor re-integratie bij gemeenten. Ook in 2022 loopt een deel hiervan nog door. Het gaat om incidentele extra middelen voor gemeentelijke re-integratie (€ 60 miljoen) en armoede en schulden (€ 30 miljoen). Daarnaast is in 2022 € 166 miljoen voor crisisdienstverlening (RMT's) begroot.
    - Voor de Aanpak jeugdwerkloosheid in 2022 is € 34,5 miljoen landelijk beschikbaar voor regionale aanpakken voor jongeren die werkloos dreigen te worden of net zijn geworden en die extra ondersteuning nodig. Naast deze generieke middelen krijgen scholen en gemeenten ook specifiek budget voor een integrale aanpak om kwetsbare schoolverlaters te laten doorleren of te ondersteunen naar werk.

- Omdat SW-bedrijven geen aanspraak kunnen maken op NOW-steun, is besloten tot een tegemoetkoming aan gemeenten voor de loonkosten van SW-personeel. Voor de periode van 1 januari tot 1 juli 2021 is € 35 miljoen beschikbaar gesteld. De tegemoetkoming in 2020 (€ 140 miljoen) is reeds overgeboekt naar het Gemeentefonds en is derhalve niet zichtbaar in de tabel.

Menselijke maat

e. Er zijn verbeteringen nodig om te komen tot wet- en regelgeving en passende dienstverlening met oog voor de menselijke maat. Dit blijkt uit de rapporten 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag en het rapport «Klem tussen balie en beleid» van de Tijdelijke commissie Uitvoeringsorganisaties. In 2019 is het kabinet gestart met het traject 'Werk aan Uitvoering'. De komende jaren wordt de dienstverlening verbeterd, vanuit het perspectief van burgers. Zij willen niet alleen hulp bij het aanpakken van hun schulden, maar hebben ook vaak ondersteuning nodig op andere terreinen. Zelfs als mensen de regels kennen, is het soms lastig om in actie te komen (doenvermogen). Dit kabinet benut de middelen die naar aanleiding van het rapport «Ongekend Onrecht» beschikbaar zijn gesteld (500 miljoen per jaar, waarvan € 150 miljoen structureel voor o.a. een brede fysieke overheidsloketfunctie bij gemeenten).

4. Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?

Arbeidsmarkt en kansen voor iedereen:

- Op bovengenoemde ontwikkelingen wordt al ingezet in Amsterdam. Deze inzet kan dus ook in 2022 worden gecontinueerd. Overigens was dit middels de kabinetsbrief van 30 augustus jl. *Het steun- en herstelpakket vanaf het vierde kwartaal van 2021,* ook al door het kabinet aangekondigd. In die zin bevat de begroting dus geen nieuwe informatie.

Menselijke maat

- Dit zal op termijn leiden tot aanpassingen in de dienstverlening en in de wet- en regelgeving die de gemeente uitvoert.

5. Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam

- Effect uitwerking van Breed Offensief: het invoeren van loonkostensubsidie op basis van realisatie zorgt op de korte termijn voor een lager BUIG-budget voor Amsterdam. Op dit moment levert de LKS financiering een relatief voordeel op in de BUIG financiering voor Amsterdam aangezien wij LKS ontvangen op basis van ons aandeel in de landelijke bijstandspopulatie (circa 10%) en niet op basis van ons aandeel in de LKS populatie (circa 4%). Dit is tegelijkertijd een nadeel voor die gemeenten die meer dan gemiddeld LKS inzetten.

6. Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke

- *Weinig nieuws* - Het voornaamste dat opvalt is dat de belangrijke ontwikkelingen van het afgelopen jaar worden herhaald en de echte keuzes aan een nieuw kabinet zijn.
- *Menselijke maat* - Verder is er in de begroting van SZW veel aandacht voor de verbeteringen die nodig zijn om te komen om te komen tot wet- en regelgeving en passende dienstverlening met oog voor de menselijke maat. In dit kader zijn ook de aangekondigde herziening van het Toeslagenstelsel, de IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid, de herijking van het fraudebegrip in de sociale zekerheid en het in de begroting genoemde traject opgavegerichte aanpak Participatiewet van belang.

- *Einde steunpakket* - De generieke steun stopt per 1 oktober 2021. Het kabinet beseft dat de situatie voor sommige burgers en bedrijven de komende tijd alsnog moeilijk zal blijven. Zo zijn in het vierde kwartaal van 2021 nog enkele regelingen van kracht, waaronder de maatregelen uit het aanvullend sociaal pakket die doorlopen in 2022. Hierin blijft er aandacht voor kwetsbare groepen. Komend jaar zal in het teken staan van de definitieve berekening van de NOW-subsidie. Terugbetalingen en nabetalingen zijn onvermijdelijk: het daadwerkelijk omzetverlies wijkt vaak af, bijvoorbeeld omdat het beter met de economie ging dan verwacht. UWV is coulant met de terugbetalingstermijnen.

1. **Beleidsthema**

Inburgering

2. **Begroting**
   Rijksbegroting XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid
   D. Budgettaire gevolgen van beleid, p. 147

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   - SZW houdt rekening met 11.000 statushouders waarvoor gemeenten een inburgeringsaanbod moeten doen. Eerder was die prognose 9.100. Overigens is uiteindelijk het aantal mensen die daadwerkelijk inburgeringsplichting wordt maatgevend voor de eindafrekening.
   - Ondertussengroep: de groep die valt onder de huidige wet zal van de gemeenten zoveel mogelijk in de geest van de nieuwe wet ondersteuning ontvangen. Het kabinet heeft hiervoor € 46,5 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Deze bijdrage is zoals afgesproken.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   N.v.t.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   COA krijgt financiering voor 'Voorinburgeringsactiviteiten' op de AZC locaties, ter hoogte van 6300 personen. Wij willen dat opvang zodanig wordt ingericht dat gemeenten zelf al meteen in de AZC's met hun 'regie' = ingekocht aanbod aan de slag kunnen. Dit punt maken we in 1e instantie in een BO op 4 oktober aanhangig.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   N.v.t.

5 Het Nationaal Groeifonds en Economische Zaken

1. **Beleidsthema**

Het Nationaal Groeifonds

2. **Begroting**
   XIII Economische Zaken en Klimaat, pag.29-30
   XIX Nationaal Groeifonds, pag. 12

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   - Het beleid ten aanzien van het Nationaal Groeifonds (NGF) is ongewijzigd. Tot 2025 zit een totaal bedrag van €20 mld. in het fonds. Deze middelen zijn evenredig verdeeld over de drie hoofdpijlers van het fonds: infrastructuur, kennisontwikkeling, en onderzoek, ontwikkeling en innovatie.
   - De besluitvorming over de 2e ronde van het NGF wordt voorzien in het eerste kwartaal van 2022. In 2021 zullen daarom naast de (voorwaardelijk) toegekende projecten uit ronde 1 geen nieuwe projecten worden toegekend. Ook vindt de indiening voor ronde 3 plaats in 2022.
   - In ronde 1 is vanuit het NGF voor drie voorstellen binnen de pijler infrastructuur met een totale omvang van € 2,53 mld. reserveringen gemaakt. Dit betreft o.a. € 1,5 mld. voor de ingediende propositie van de MRA over het doortrekken van de Noord/Zuidlijn. Aan de reserveringen zijn door de commissie voorwaarden (scope en cofinanciering) verbonden, waarbij bekeken wordt of deze realiseerbaar zijn, alvorens er uiterlijk in januari 2022 opnieuw ingediend kan worden.
   - Het Rijk wil met het NGF ook verder inzetten op de Nederlandse digitale ambitie. Een belangrijke impuls hiervoor zijn de recente toekenningen uit ronde 1 aan onder meer AiNed (kunstmatige intelligentie) en QuantumDeltaNL (kwantumtechnologie voor veilige netwerken en communicatie), waar Amsterdam ook deel van uitmaakt (pag. 58).
   - Voor een tweede ronde zal er mogelijk ook vanuit het NGF geïnvesteerd worden in sleuteltechnologieën en groeimarkten als High Tech/ICT (halfgeleiders, fotonica, kwantum, AI) (pag. 17).

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - De toekenning van de gereserveerde middelen uit het NGF voor het verlengen van de Noord/Zuidlijn vergroot de kans van de realisatie van het project.
   - De toekenning voor AiNed en QuantumDeltaNL vanuit het NGF is onvoorwaardelijk. De investeringen kunnen benut worden om de ontwikkeling van Quantumhub op het Amsterdam Science Park verder te brengen en stevig te verankeren. Amsterdamse ondersteuning blijft hiervoor op middellange termijn gewenst.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam?**
   - De toekenning van de gereserveerde middelen voor het verlengen van de Noord/Zuidlijn uit het NGF zijn essentieel voor het realiseren van het project. De Amsterdamse inzet is erop gericht om dit voor elkaar te krijgen in 2022.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke?**
   N.v.t.

1. **Beleidsthema**

MKB

2. **Begroting**
   Rijksbegroting XIII Economische Zaken en Klimaat
   Relevant zijn p 18, p 19, p 37, p 45, p 65

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   1: p.18 & 19 Miljoenennota(Mn): Ruimhartig omgaan met terugbetaling coronasteun en belastingschuld
   2: p. 37 Mn extra steun aan schoolverlaters met moeilijke aansluiting op de arbeidsmarkt
   3: p. 45 Mn: Verlaging Aof premie en arbeidskorting (niet nader gespecificeerd)
   4: p. 65 Mn Stimuleren leren en ontwikkelen via STAP en SLIM door het MKB

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   1: meer lucht voor MKB-ondernemers die ernstig zijn getroffen door de coronacrisis
   2. Mogelijke oplossing voor MKB met personeelsproblemen (m.n. detailhandel en horeca)
   3: enige lastenverlichting MKB, geen oplossing voor langdurige doorbetaling bij ziekte
   4: actiever betrekken MKB bij permanent leren

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   De geringe inspanningen van het kabinet op het gebied van toeleiding naar de arbeidsmarkt bieden een beperkte oplossing voor de arbeidsmarktproblemen van het MKB.
   De 'ruimhartigheid' die het kabinet belooft bij problemen met betalen van belasting en terugbetalen coronasteun zijn aanzienlijk krapper dan regelingen van de gemeente, b.v. bij huurachterstanden. Een ruimhartiger spreiding van de financiële betalingsregelingen is vaak nodig en wenselijk. Sectoren die nog steeds veel last hebben van de coronacrisis zoals in de bezoekerseconomie worden niet langer ondersteund waar dit in bepaalde gevallen nog steeds nodig is.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   Geen, vooral het uitblijven van nieuw beleid om het 'traditionele' MKB te versterken valt op. De aandacht richt zich op nieuwe en groeisectoren. Huidige maatregelen ter versterking van het MKB worden wel voortgezet.

6 Onderwijs

1. **Beleidsthema**

Onderwijs

2. **Begroting**

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP
Miljoennota: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), 3.1. bladzijde 58, 59, 60, 61
Bijlage (begroting): Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 925, nr. 2
pagina 175 t/m 177

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**

Middelen Nationaal programma onderwijs
Door de coronacrisis hebben kinderen en jongeren onderwijsachterstanden opgelopen. Om de gevolgen daarvan te beperken is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontwikkeld met een doorlooptijd van twee jaar. In 2022 zal naar verwachting ongeveer 4 miljard euro van het totaal van 8.5 miljard worden ingezet. Binnen het NPO heeft het aantal en de kwaliteit van leraren en schoolleiders de hoogste prioriteit. Dit vraagt om verschillen tussen leerlingen te verkleinen en goed toegerust personeel om de kwaliteit van het onderwijs te vergroten. Het NPO zet ook in op het verder ontwikkelen van leraren, schoolleiders en schoolbesturen, meetbaarheid/effectief beleid en het versterken van onderwijs en wetenschap.

Onderwijshuisvesting: ventilatie
Het kabinet heeft 100 miljoen euro beschikbaar gesteld en haalt het nog eens 100 miljoen euro uit 2023 naar voren om met de Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen (SUViS) scholen te helpen de ventilatie op orde te krijgen. Het gaat om € 85 mln. in 2021 en € 15 mln. in 2022. Er wordt ook een vervolgregeling gemaakt voor de jaren 2022 en 2023. Die wordt gebaseerd op de ervaringen met de SUViS en de uitkomsten van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Onderwijshuisvesting (IBO) (2020). Hiervoor is 160 miljoen euro beschikbaar.

MBO
- Er wordt 55 miljoen vrijgemaakt voor de halvering van het collegekrediet voor (mbo) studenten die dit studiejaar aan dezelfde opleiding als vorig jaar studeren.
- Studenten die uit hun studiefinancieringsrecht lopen worden tegemoetgekomen. Ook wordt de ov-kaart met maximaal 12 maanden verlengd als studenten meer tijd nodig hebben.
- Een deel van de NPO middelen gaan naar het mbo en ho om stage- en leerbaankansen te verhogen. Dit loopt niet via de gemeente.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   - De NPO maatregelen en middelen zijn reeds bekend. Geen verrassingen.
   - Er komt mogelijk meer budget beschikbaar voor verbetering ventilatie op scholen. Onduidelijk is nog of middelen rechtstreeks naar schoolbesturen gaan of naar de gemeente. Mogelijk krijgen beiden een deel.
   - In het IBO onderwijshuisvesting worden budgettaire knelpunten geconstateerd en aanbevolen dat budgetten vanuit het Rijk bewegen meebewegen met nieuwe eisen schoolgebouw. Een nieuw kabinet moet nog een reactie geven op het IBO, maar met de reservering op de aanvullende post zijn hier wel alvast middelen voor beschikbaar. De vraag is of dit voldoende is.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**

- We zijn blij met de extra middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), maar nog steeds van mening dat de doorlooptijd van twee jaar te kort is. Het vraagt om structurele veranderingen in het onderwijs (zowel extra financiering als systeemveranderingen).
- Om echt een stap te zetten op het tegengaan van kansenongelijkheid vragen we het Rijk om structurelere oorzaken integraal aan te pakken. Voor het onderwijs houden we vast aan eerdere lobbypunten.
- Middelen voor onderwijshuisvesting moeten aansluiten bij de werkelijke kosten.

6. Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke.

- Er worden geen nieuwe maatregelen aangekondigd. En ook geen andere extra investeringen naast het reeds bekende NPO.
- Er zijn geen nadere financiële specificaties rondom de onderwijsbegroting.
- Het aantal leerlingen in het po, vo en mbo wordt lager beraamd (en hierdoor dalen de uitgaven).
- In de miljoenennota wordt gerefereerd naar het PWC-onderzoek naar doelmatigheid van de bestedingen in het mbo, hbo en wo. In de nota wordt verwezen naar spanning tussen toegankelijkheid, hoge kwaliteit en bekostiging in het hoger onderwijs.
- In het PWC-onderzoek wordt o.a. geconcludeerd dat de middelen voor niveau-2 tekortschieten. Naar deze conclusie wordt daarentegen niet gerefereerd in de miljoenennota (p. 59).

7 Zorg

1. **Beleidsthema**

Jeugd

2. **Begroting**
   Miljoenennota 2022, p. 38

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   1,3 miljard extra compensatie aan gemeenten voor de kosten van Jeugdzorg. Dit is incidenteel en boven op het eerder incidenteel beschikbaar gestelde bedrag van 300 miljoen.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   Voor 2022 betekent dit extra middelen voor Amsterdam van 66 miljoen. Het Rijk volgt hiermee de reeks aan compensatie zoals die is voorgesteld door de Commissie van Wijzen. Een nieuw Kabinet zal bepalen of en hoeveel structurele compensatie toegekend zal worden (vanaf 2023). Dit hangt nauw samen met de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd. Deze wordt door het Rijk, de VNG en organisaties van cliënten, professionals en jeugdzorgaanbieders opgesteld.

   Verder heeft de toezichthouder in samenspraak met het Rijk bepaald dat gemeenten structureel rekening mogen houden met 75% van de door de Commissie genoemde reeks aan compensatie (vanaf 2023).
   Het college heeft in het kader van de Begroting 2022 onlangs bepaald dat deze middelen in de begroting verwerkt kunnen worden van de afdeling Jeugd.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   De hervormingsagenda zal bepalend zijn in de koers die we varen als het gaat om de jeugdzorg. Daarom is het belangrijk dat alle stakeholders goed betrokken raken bij de uitwerking van de Hervormingsagenda. Hierin zullen de maatregelen, zoals genoemd door de Commissie van Wijzen, verder uitgewerkt worden met het Rijk, aanbieders, gemeenten.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke?**
   N.v.t.

1. **Beleidsthema**

WMO

2. **Begroting**
   Rijksbegroting XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   Het huidig beleid wordt gecontinueerd. Verder geen punten die aan Wmo raken behalve:
   - 5 miljoen voor het programma 'Geweld hoort nergens thuis'.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   Dit betekent voor Amsterdam dat sommige incidentele middelen/programma's niet worden gecontinueerd.

   Voor 'Geweld hoort nergens thuis' betekent dit dat we de regionale projectleider naar verwachting nog een jaar kunnen financieren.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   - *Dakloosheid:* Er valt een groot gat in de middelen voor de aanpak van dakloosheid. Het Rijk noemt het belang van de continuering van de aanpak maar zet daar geen middelen tegenover. De incidentele Blokhuismiddelen worden niet gecontinueerd, hiervan ontving Amsterdam 46,9 miljoen voor 2020 en 2021. Hierdoor moeten we stoppen met de activiteiten die zijn ontwikkeld. Er is al een groot probleem met dakloosheid, de klap zal groot zijn.
   - *Abonnementstarief:* VWS neemt conform verwachting geen stappen in het voldoende compenseren voor de aanzuigende werking van het abonnementstarief. We hebben minimaal 5 miljoen compensatie nodig voor Amsterdam.
   - *Meerkosten Corona:* Reserveer de middelen voor de meerkosten Corona. In de opvang ontstaat een knelpunt omdat vaccinatiegraad laag is en daardoor 1,5 m moet worden aangehouden. Hiervoor is verdunning van de opvanglocaties nodig. Hiervoor heeft alleen Amsterdam al 4,5 miljoen nodig.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**

Het Rijk benoemt uitdagingen en hoe de zorg onder druk staat deze uitdagingen herkennen we. Helaas worden geen oplossingen genoemd, terwijl het probleem heel urgent is.

1. **Beleidsthema**

Gezondheid en Preventie

2. **Begroting**
   Miljoenennota 3.5.1, p. 72.
   Rijksbegroting XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport blz. 8-9

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   Preventie moet in nieuwe beleid steeds belangrijker worden. Er is echter nog geen financiële vertaling gegeven in deze begroting.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   Voornemen van het kabinet om in te zetten op preventie sluit goed aan op de Amsterdamse ambities op het terrein van preventie, met name samenwerking met zorgverzekeraars. Er wordt gehint op verantwoordelijkheden rond preventie beter vast te leggen in de wet (welke wet staat er niet, mogelijk dat dit in de wet publieke gezondheid geregeld kan worden).

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   Wettelijke aanpassingen zijn nodig. Wens om productnormen daadwerkelijk aan te passen, zodat producten gezonder worden (staat ook genoemd, maar niet uitgewerkt). Verhogen structureel budget blijft wenselijk.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   - Rond corona worden nog wel een aantal uitgaven verwacht voor onder andere de GGD (MJN blz. 33 onder 2.2.1 tabel, VWS blz 13). Verwachting is dat niveau van de kosten net onder de kosten van 2020 zullen blijven. In 2021 wordt ruim 6 maal zo veel uitgegeven aan GGD-en en veiligheidsregio's.
   - Voor de Pandemische paraatheid volksgezondheid is € 6,0 miljoen beschikbaar. Dit betreft de opstartkosten voor de (herstel)opgaven en transitie naar de onvermijdelijke versterking van pandemische paraatheid. Zwaartepunt ligt bij Governance stelsel publieke gezondheid (aansturing GGD'en/landelijke functionaliteit voor operationele aansturing crisis), voorkomen zoönosen en ICT (VWS, blz. 41).

8 Mobiliteit en infrastructuur

1. **Beleidsthema**

Mobiliteit en infrastructuur

2. **Begroting**

Rijksbegroting XII Infrastructuur en Waterstaat
Relevant zijn de paragraaf "2.1. Beleidsprioriteiten" (pag. 9) en de paragraaf "2.2. Belangrijkste beleidsmatige mutaties" (pag. 30 in begroting I&W)
A. Mobiliteitsfonds

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**

- **Mobiliteitsfonds:** Per 2022 gaat het Infrastructuurfonds op in het Mobiliteitsfonds. In de komende jaren komt er structureel meer dan €100 miljoen bij in het Mobiliteitsfonds (± €135 miljoen in 2021).
- **Duurzame mobiliteit**: Er wordt 600 miljoen gereserveerd voor de hogere kosten van de Elektronisch Vervoer (EV) stimulering, en de stimulering van elektronische personen- en bestelauto's. De precieze invulling van de hoogte van de subsidiebedragen zal het kabinet in de komende periode uitwerken.
- **Instandhoudingsopgave:** Door veroudering, intensiever en zwaarder gebruik van de Rijksinfrastructuur en ontwikkelingen op het gebied van klimaat, duurzaamheid en ICT neemt de instandhoudingsopgave toe. Hiervoor is €1-1,4 mld. uitgetrokken. De hoop is dat dit bedrag toereikend is, omdat het anders uit het Mobiliteitsfonds zal worden gehaald en er op die manier nog minder beschikbaar is voor investeringen. De budgetbehoefte voor de periode 2022–2035 ligt in de orde van gemiddeld € 1 miljard per jaar hoger dan het beschikbare budget.
- **Beheer en onderhoud**: Naast de eerder aangekondigde maatregelen wordt in deze ontwerpbegroting ook een aanvullende kasschuif van €300 miljoen voorgesteld voor het Beheer en Onderhoud van de RWS-netwerken voor 2023.
- **Spoor:** Voor het spoor is er een potentieel tekort van €200 miljoen per jaar voor de periode 2026–2035. De situatie op het spoor is weliswaar beheersbaar voor de periode 2022-2025, maar voor de periode daarna moet eveneens een antwoord worden gevonden op de structurele tekorten. In de eerste helft van 2022 is aanbieding van het wetsvoorstel voor de nieuwe Spoorwegwet aan het Parlement voorzien, met als doel, inwerkingtreding van het gehele regelgevende kader medio 2023.
- **Bereikbaarheidsprogramma's metropool**: In 2022 werken I&W, BZK en EZK en de regionale overheden verder aan de gebiedsgerichte bereikbaarheidsprogramma's in de metropoolregio's van Amsterdam, Utrecht en Rotterdam-Den Haag. Met name de benodigde extra woningen richting 2030 en 2040 vragen om slimme oplossingen op het gebied van (OV-)bereikbaarheid. In 2022 gaat er in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoor 6x per uur een Intercity rijden op de verbinding Arnhem, Schiphol en Rotterdam.
- **Beschikbaarheidsvergoeding:** Voor 2022 is de afspraak gemaakt dat het Rijk de beschikbaarheidsvergoeding verlengt tot en met september 2022. Als vangnet besluit het kabinet uiterlijk het eerste kwartaal van 2022 op basis van de stand van de pandemie, voortgang reizigersherstel en de juridische mogelijkheden over de periode van 1 september 2022 tot en met 31 december 2022. Op basis van de herstelprognoses van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) wordt voor de verlenging van de beschikbaarheidsvergoeding tot en met 31 augustus 2022 een bedrag van € 140 miljoen geraamd. Uitgaande van 80% bevoorschotting in 2022 worden de uitgaven voor dat jaar geraamd op € 112 miljoen en € 28 miljoen in 2023.

- **Internationaal spoor:** Het Rijk verbetert ook het internationaal spoorvervoer. Met het Nederlandse initiatief voor het EU-platform vraagt het Rijk aandacht voor treinverbindingen tot 500-800 km, met toegankelijke kaartverkoop en aantrekkelijk vervoer voor de reiziger. Samen met 27 landen, de Europese Commissie en sectorpartijen werkt het Rijk aan een actieplan om de aansluiting op het Europese spoornet te versterken en grensoverschrijdend vervoer te verbeteren, zoals een directe verbinding tussen Eindhoven en Düsseldorf en het versnellen van de verbinding naar Berlijn.
- **Zuidasdok:** De opgenomen cijfers (artikel 17.08 IF) in relatie tot Zuidasdok zijn conform de meest recente halfjaarrapportage.
- **Internationale terminal station Zuid:** Voor de realisatie van het 5e en 6e spoor zijn geen mutaties opgenomen.

4. Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?

- Wanneer het bedrag voor de instandhouding niet toereikend is, zal het verschil hoogstwaarschijnlijk uit het Mobiliteitsfonds zal worden gehaald. Op die manier is er nog minder beschikbaar is voor de nodige investeringen.
- De tekorten voor beheer en onderhoud van de rijksinfrastructuur kunnen op lange termijn voor problemen zorgen bij Amsterdam.
- De inzet op duurzame mobiliteit is in lijn met de Amsterdamse prioriteiten en biedt kansen voor een volgend kabinet.
- Bij het artikel over Zuidasdok wordt geen melding gemaakt van het financiële tekort van €1,2 mld. Er wordt slechts melding gemaakt van stijging van de uitgaven (Mobiliteitsfonds, pagina 75 en bijlage bij Miljoenennota, pagina 75). Het is dus nog steeds onduidelijk hoe het tekort gedekt gaat worden. Dit heeft grote impact op de verdere realisatie van Zuidasdok.

5. Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam

- Amsterdam is voorstander van forse structurele investeringen in bereikbaarheid en mobiliteitsopgaven. De tekorten voor beheer en onderhoud laten duidelijk de noodzaak zien voor structureel meer financiële middelen.
- Wanneer de kosten voor beheer en onderhoud niet uit het opgegeven budget kan worden gehaald deze niet uit het Mobiliteitsfonds te halen. Het Mobiliteitsfonds is nodig voor de schaalsprong in het nationale OV netwerk en daarmee ook inpassing en schaalsprong in het internationale OV netwerk. De kosten voor beheer en onderhoud moeten dus uit de daarvoor bestemde potjes worden gehaald.
- Voor het programma Zuidasdok dienen er snel bestuurlijke afspraken te worden gemaakt over het financieringstekort. Als het financiële tekort niet gedekt gaat worden, ontstaat vertraging voor aanpalende projecten, waaronder de realisatie van het 5e en 6e spoor. Die situatie is niet wenselijk.
- De toezegging over de beschikbaarheidsvergoeding tot september 2022 was al bekend, daarom wordt er nu gewacht op de investeringen in de periode daarna. Om het netwerk goed in stand te houden is een hogere BDU belangrijk.
- De investering in duurzame mobiliteitsmiddelen draagt bij aan de benodigde mobiliteitstransitie, maar moet in het bredere plaatje worden geplaatst. Als niet aan de randvoorwaarden (zoals o.a. laadinfrastructuur) wordt voldaan, hebben de investeringen niet het optimale effect.

6. Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke

N.v.t.

9 Gemeentefinanciën

1. **Beleidsthema**

Gemeentefonds/gemeentefinanciën

2. **Begroting**

Bijlage B, Gemeentefonds, Rijksbegroting 2022
Blz. 7 en 8, tabel 2 Belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties ten opzichte van vorig jaar (bedragen x € 1.000)

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**

- De uitgaven van het Rijk stijgen volgend jaar en de jaren daarna. Dit vertaald zich in de volgende **accressen en betreft daarmee een additionele stijging van de algemene uitkering**:
  - 2022: 5,04% (€ 1,493 miljard)
  - 2023: 2,36% (€ 741 miljoen)
  - 2024: 2,36% (€ 711 miljoen)
  - 2025: 3,29% (€ 1,010 miljard)
- Het kabinet stelt voor 2022 incidenteel **€ 1,3 miljard** extra beschikbaar aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de **jeugdzorg**. Dat komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar.
- Naar aanleiding van de coronacrisis heeft het Rijk de **opschalingskorting** voor de jaren 2020 en 2021 bevroren. Het Rijk heeft besloten om dit ook voor 2022 te doen. Dit levert de gemeenten eenmalig **€ 270 miljoen** extra op.
- In 2020 en 2021 zijn eerder middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor het op peil houden van de **dienstverlening aan bijstandsgerechtigden**. Deze steun wordt voor **€ 43,3 miljoen** gecontinueerd voor 2022.
- Vanwege volumeontwikkeling is **€ 30,8 miljoen** extra beschikbaar gesteld voor het onderdeel Beschermd wonen.
- In 2020 en 2021 zijn tot slot eerder middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor het opvangen van de extra toestroom bij het **gemeentelijk schuldenbeleid**. Deze steun wordt voor **€ 30 miljoen** gecontinueerd voor 2022.
- Naar aanleiding van de nacalculatie **uitname Wmo beschermd wonen,** vindt voor 2022 een aanvullende **uitname** plaats van **€ -149 miljoen**.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**

Door de stijgende accressen stijgt ook de Algemene Uitkering van de gemeente Amsterdam. Het Amsterdamse aandeel van de extra middelen jeugdzorg bedraagt € 66 miljoen. De specifieke verdeling van de extra middelen door het bevriezen van de opschalingskorting en de uitkering voor het deel Beschermd Wonen is op dit moment nog niet bekend. Dit zal naar verwachting naar rato van de begroting en leidt daarom waarschijnlijk tot meer inkomsten voor de gemeente Amsterdam. DMC is bezig met de doorrekening van de Septembercirculaire 2022. Als dit gedaan is kunnen we het effect op de algemene middelen van Amsterdam nader bepalen.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**

De gemeente Amsterdam is buiten proportioneel hard geraakt door de coronacrisis. Er is sprake van grote inkomstenderving, o.a. door lagere inkomsten toeristenbelasting en parkeerinkomsten. Er is voor het jaar 2020 inmiddels een traject ingezet voor volledige compensatie. Volledige compensatie is ook voor 2021 noodzakelijk. De financiële positie van gemeenten blijft ook met deze stijgingen een aandachtspunt evenals de volledige

afschaffing van de opschalingskorting en de structurele bekostiging van de jeugdzorg vanaf 2023. Hier zetten we richting begrotingsbehandeling en Kabinetsformatie op in.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   In de begroting van het GF wordt verwezen naar de herijking en het nieuwe verdeelvoorstel dat op 9 juli 2021 naar de ROB en de VNG is gestuurd. Na definitieve besluitvorming over de invoering van het verdeelvoorstel zal met de dan bekende gegevens nog een actualisatie plaatsvinden naar 1 januari 2023, het beoogde moment van invoering van de nieuwe verdeling. Deze laatste actualisatieslag zal inzicht geven in de definitieve herverdeeleffecten voor gemeenten. De voorlopige herverdeeleffecten voor de gemeente Amsterdam o.b.v. het nieuwe voorstel van 9 juli 2021 zijn negatief.

10 Cultuur

1. **Beleidsthema**

Cultuur

2. **Begroting**
   VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP
   Begroting OCW, cultuur komt kort aanbod bij de beleidsprioriteiten op p. 11, en het betreffende hoofdstuk start op p. 101.

3. **Welke mutatie- financieel of beleidsmatig wordt in de begroting voorgesteld?**
   De belangrijkste boodschap (uit de prioriteiten) is de aankondiging voor een mogelijk herstelplan voor cultuur (p. 11):

   Herstel cultuursector
   De culturele sector is zwaar getroffen door de coronacrisis. Dit vraagt onze aandacht. In overleg met de Raad voor Cultuur en in lijn met de motie Wuite c.s. verkennen we voorstellen voor een herstelplan voor de culturele en creatieve sectoren. We gunnen deze sectoren de tijd, het vertrouwen en de experimenteerruimte waar de raad om vraagt. Ons doel is om de sector weer in de hele breedte te laten draaien, te laten bijdragen aan het maatschappelijk herstel van Nederland en minder kwetsbaar te laten zijn in de toekomst.

4. **Wat is de mogelijke impact daarvan op Amsterdam?**
   De culturele en creatieve sector betreft 10% van de werkgelegenheid van Amsterdam en regio, en is daarmee veruit de grootste van Nederland. Deze sector is bovengemiddeld zwaar geraakt door de crisis; in 2021 landelijk een geschat verlies van 2,8 miljard. Met de aangekondigde stop van de noodsteun kunnen delen van de sector alsnog omvallen. Een integraal landelijk herstelplan voor de culturele sector is daarom cruciaal voor het behoud van de sector voor de toekomst.

5. **Welke aanpassing van de begroting/het beleid wenst Amsterdam**
   Een herstelplan voor de culturele en creatieve sector is urgent, de boodschap naar het Rijk moet zijn dat deze zo spoedig mogelijk ontwikkeld moet worden en niet pas ten tijde van een nieuw coalitieakkoord.

6. **Zijn er nog andere ontwikkelingen t.a.v. inzet van het Rijk die opvallen? Zo ja, welke**
   Daarnaast is voor Amsterdam van toepassing (p 99):

Op 7 december 2020 is het rapport van de commissie Kohnstamm verschenen met aanbevelingen om het restitutiebeleid te versterken. Deze aanbevelingen betreffen onder andere het hervatten van grootschalig herkomstonderzoek en verbetering van de informatievoorziening aan potentiële rechthebbenden. De aanbevelingen leiden tot een meerjarig effect op de begroting. Het kabinet neemt alle aanbevelingen over. De Tweede Kamer is hier bij brief van 25 juni 2021 over geïnformeerd.

Dit is in lijn met het beleid van de Gemeente Amsterdam